

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000–105/834- /2011. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 299/2011. (X. 26.) számú állásfoglalása megállapításaira – a panaszt az öltözetre tett rendőri megjegyzés vonatkozásában

elutasítom,

minden egyéb vonatkozásban a panasznak

helyt adok.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest II. kerület Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Békés Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy 2011. május 24-én, 12:35 óra és 12:45 óra közötti időben kerékpárral hazafelé tartott, amikor lakásától nem messze egy vele szemben közlekedő, fehér színű rendőrségi gépkocsi elhaladt mellette, majd visszafordult és utolérve kikiabált egy rendőr, hogy álljon meg. Ezt követően két rendőr szállt ki az autóból és az egyik felszólította őt, hogy igazolja magát. Panaszos állítása szerint, az igazoltatást végző rendőr nem mutatkozott be, nem köszönt, intézkedése célját nem jelölte meg. Ezek után az eljáró rendőrök kérdőre vonták a panaszost a ruházata miatt és megkérdezték tőle, hogy honnan van a pólója és sapkája, valamint, hogy tagja-e a Szebb Jövőért Polgárőrségnek. Ezután figyelmeztették, hogy ebben a ruházatban nem jelenhet meg mert ez egy „radikális csoport” viselete, továbbá nem lehet rajta semmiféle nemzeti jelkép.

A Panaszos leírása alapján, öltözéke egy fekete póló volt „Szebb Jövőért” (és nem „Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület”) felirattal, rövidnadrág és strandpapucs. A panaszos állítása szerint a két rendőr közül az egyiket, a vele szemben intézkedő O. A.-t személyesen ismerte.

A rendőri intézkedés elleni panasz megtétele miatt még ugyanezen a napon a panaszos megjelent a S-i Rendőrkapitányságon, ahonnan azonban állítása szerint az „ügyeletes kiküldte”, majd a kapitányság elől a nevezett rendőr járőrtársa „zavarta el”. A fentiek alapján a panaszos sérelmezte, hogy az igazoltatás nem felelt meg a „Rendőrségről szóló törvény”, valamint a „Szolgálati Szabályzat” előírásainak, továbbá az intézkedő rendőrök őt személyében megalázták és hivatali helyzetükkel visszaéltek, amikor ruházatát kifogásolták, hiszen az semmilyen szervezet formaruhájával nem volt azonosítható vagy összetéveszhető. Egyébként a Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület – amelynek ő valóban tagja – nem szélsőséges szervezet, hanem a Megyei Bíróságon bejegyzett közhasznú szervezet. Kifogásolta továbbá panaszos, hogy a S-i Rendőrkapitányságon megakadályozták panaszbejelentése megtételében.

A panaszos teljességében sérelmesnek érzi a vele szemben fogatosított intézkedést, mind annak fogatosítását, mind a fogatosítás módját. Erre tekintettel a panasz alapján a rendőri intézkedés alábbi mozzanatai tekinthetők sérelmezettnek:

- az intézkedés jogalap hiányában léptek fel a rendőrök,
- az intézkedés megkezdésekor a rendőr nem köszönt, és az Rtv.-ben foglalt tájékoztatást elmulasztotta megadni,
- panaszjogával nem élhetett, panaszát nem vették fel a rendőrkapitányságon.

II.

A Panasztestület állásfoglalásában alapjog súlyos sérelmét állapította meg és azt megküldte részemre. Erre tekintettel hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint az Rtv. 93/A. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

III.

A vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján az alábbiak állapíthatók meg tényszerűen:

A S-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása, valamint az intézkedő rendőr jelentése alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben az általa megnevezett rendőr és járőrtársa – a beadványában foglaltaktól eltérően – 2011. május 23-án foganatosított intézkedést S város területén. Az intézkedési szituációt a rendőrök és a panaszos egymástól eltérően adták elő, azonban ennek az intézkedés jogalapját érintő jelentősége az ügyben nincs, ezért ezen ellentmondás feloldása nem vált szükségessé. Egybehangzóak ugyanakkor a rendőri jelentésben és a panaszban előadottak az intézkedés menetének részletei tekintetében, főként abban, hogy az intézkedés a panaszos feltartóztatásából és igazoltatásából állt, illetve, hogy a panaszos magatartása nem volt a közrendet sértő, illetve az sem bűncselekmény, sem szabálysértés gyanúját nem vetette fel, továbbá, hogy a panaszos öltözetére észrevételeket tettek.

A rendőri jelentés szerint a panaszossal szemben „közúti közlekedési ellenőrzést” foganatosítottak. A panaszos kerékpárral közlekedett. Az Rtv. 44. § (1) bekezdés *b)* pontja szerint a „rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen - a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti”. Az Rtv. hivatkozott rendelkezéséből kitűnik, hogy a közlekedésrendészeti intézkedésnek eleme a jármű használója személyazonosító adatainak ellenőrzése, azaz igazoltatása, azonban az intézkedésre vonatkozóan további célokat és ahhoz feladatokat határoz meg a törvény a rendőr számára (járműhasználat szabályszerűségének vizsgálata, felszerelésekre vonatkozó előírások ellenőrzése, a jármű birtoklás jogszerűségének ellenőrzése, a jármű közlekedésbiztonsági állapotának ellenőrzése). E további célhoz kötött feladatok elvégzésének kötelezettsége különbözteti meg ezt az intézkedést az Rtv. 29. § (1) bekezdésében részletezett igazoltatástól. Meg kívánom jegyezni, hogy az igazoltatás, mint rendőri intézkedés is célhoz kötött, azaz valamely az Rtv. által deklaráltan védendő társadalmi érték vagy érdek védelmének kell, hogy szolgálja, nem lehet indok nélküli, vagy öncélú.

A jelen ügyben megállapítható, hogy a panaszossal szemben az igazoltatáson kívül közlekedésrendészeti intézkedést nem foganatosítottak. Mind a panasz, mind a rendőri jelentések egybehangzóak voltak abban a tekintetben, hogy az intézkedés folyamán a panaszossal a rendőr annak öltözetéről beszélt, mely egyebek mellett fekete pólóból „Szebb Jövőért” felirattal, valamint egy „pajzs alakú díszszel viselt bocskai sapkából”, és rövidnadrágból állt. A beszélgetés során a ruhának a „Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület” formaruhájához való hasonlóságát is felvetette a rendőr. A rendőri jelentés az intézkedés kezdetét úgy írja le, hogy „a kerékpárral közlekedő panaszos jobbra kanyarodott. A kerékpáros fekete pólót viselt, utána mentem és utasítottam, hogy álljon meg.” A panasz és a jelentés alapján megállapítható, hogy a panaszos magatartása bűncselekmény, szabálysértés,

vagy a közrendet más módon veszélyeztető cselekmény gyanúját nem vetette fel a rendőrökben.

A fenti tények alapján megállapítottam, hogy a rendőr által közölt indoktól eltérően a panaszossal szemben annak ruházata miatt került sor vele szemben intézkedésre, illetve tényleges közlekedésrendészeti intézkedést vele szemben nem fogantatosítottak, mindössze igazoltatást. Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Mivel a hivatkozott törvényi rendelkezésben foglalt egyetlen tényállás sem forgott fent, ezért az intézkedésre jogalap nélkül került sor.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

A panaszos, illetve a rendőr a jelentésében e kötelezettség teljesítéséről előően nyilatkoznak. Azonban tekintettel arra, hogy az intézkedés jogalap nélkül történt, így annak a kizárólag formális részletmozzanatai is jogszerűtlenek, így ebben a tekintetben az ellentmondás feloldására nem volt szükség.

A panaszos elmondása szerint a vele szemben történt intézkedést a S-i Rendőrkapitányságon meg kívánta panasolni, azonban panaszát ott nem vették fel, illetve a kapitányság épülete előtt elzavarták. A rendőr a jelentésében leírta, hogy az intézkedés végeztével tisztelegtek, a panaszos türelmét megköszönték, majd jó utat kívánva neki folytatták a járőrszolgálatot. Ezek alapján megállapítható, hogy a panaszost a jogorvoslati jogáról nem tájékoztatták, ezért a tisztességes eljáráshoz való joga sérült.

A panaszossal folytatott beszélgetés során a ruházatára vonatkozóan tett rendőri megjegyzés jogsérelmet nem okozott, azt a panaszossal nem vetették le, más szankciót sem alkalmaztak vele szemben amiatt. Ezért a panaszt ebben a részében elutasítom.

Mindezekre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezet 54. § (1) és (2) bekezdése, 61. § (1) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés *a*) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 20. § (2) bekezdése, 29. § (1) bekezdése, 44. § (1) bekezdés *b*) pontja, 92. § (1) bekezdései, a 93/ A § (6),(7) és (9) bekezdései.

Budapest, 2011. december „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány